

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 1

Сергій НИЖНИК

Голова НМК 2

Дмитро КРИЦЬКИЙ

Голова НМК 3

Ганна ЛІХОНОСОВА

« 10 » 05 2024 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічні основи розроблення стартап проєктів

(назва навчальної дисципліни)

Економічна дисципліна за вибором

(назва вибіркової категорії)

Галузі знань: усі галузі знань, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Спеціальність: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

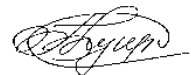
Освітня програма: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Форма навчання: денна, дистанційна, заочна, дуальна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року
Харків – 2024 р.

Розробник: Купріянова О.С., доцент кафедри 601, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис) —

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 10 від «25» квітня 2024 р.

В. о. завідувача кафедри 601,

д. н. держ. упр., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Єлизавета ПРОКОФ'ЄВА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Купріянова Валентина Сергіївна, к.е.н., доцент кафедри 601. Викладає в університеті з 2000 року, останніми роками викладає наступні дисципліни:

для бакалаврів:

- економіка підприємства;
- економіка підприємства ІТ-проектів;
- національна економіка;
- історія економіки та економічної думки;
- контроль в державних інституціях;
- соціальна економіка;

для магістрів:

- економіка стартап проектів;
- публічно-приватне партнерство в аерокосмічній галузі;
- фандрайзинг.

Напрями наукових досліджень: економіко-теоретичні та соціально-економічні аспекти господарського механізму, державна підтримка розвитку вітчизняних високотехнологічних галузей.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 48 годин, самостійної роботи здобувачів – 42 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, заочна, дуальна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – відсутні.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – відсутні.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи знань і умінь, необхідних для створення, розвитку стартап проєктів, які забезпечать розвиток компетенцій щодо оцінювання перспектив стартапу, його актуальності для споживачів, видів і способів залучення фінансування.

Завдання дисципліни: формування здатності оцінити і перетворити стартап-ідею в працюючий бізнес за допомогою: розробки інноваційних проєктів і їх презентації; оцінювання стартап проєктів стосовно перспективності їх впровадження; доведення стартап проєктів до інвестиційної стадії.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність використовувати джерела економічної і облікової інформації для складання аналітичних звітів;
- здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання;
- здатність аналізувати проблеми і явища в професійній сфері з врахуванням можливих соціально-економічних наслідків;
- здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність оцінювати та забезпечувати якість ІТ-проєктів, інформаційних та комп'ютерних систем різного призначення, застосовувати міжнародні стандарти оцінки якості програмного забезпечення інформаційних та комп'ютерних систем, моделі оцінки зрілості процесів розробки інформаційних та комп'ютерних систем
- здатність проводити планування, аналіз та моніторинг ІТ проєктів, у тому числі стартап проєктів, на всіх етапах життєвого циклу на основі міжнародних стандартів та відповідно до концепцій та підходів сталого розвитку і захисту інтелектуальної власності;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість в інноваційній сфері; проводити дослідження, що передують розробці та реалізації стартапу; розробляти та реалізовувати стартап проєкти та створювати компанії на їх основі;
- здатність застосовувати спеціальні методики та інструментарій планування, розроблення, аналізу та оцінювання стартапів.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання**:

- розуміти базові принципи економічної науки, особливості функціонування економіки;
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;
- проводити аналіз функціонування суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;
- ідентифікувати джерела та розуміти основні принципи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники;
- вміти використовувати дані, надавати аргументацію та формувати висновки з аналітичних текстів з економіки;
- вміти використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність;
- управляти робочими процесами у сфері інформаційних технологій, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;
- оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності;
- виявляти потреби потенційних замовників щодо автоматизації обробки інформації;
- володіти інноваційним підприємницьким стилем мислення, теоретичними знаннями та уміннями, необхідними для розроблення інноваційного підприємницького проєкту та створення компанії.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Концептуальні основи створення та функціонування стартап проєктів.

Тема 1. Вступ. Стартап проєкт як форма інноваційної підприємницької діяльності.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Визначення поняття «стартап». Відмінності стартап-компанії від традиційного підприємства. Місце стартапів у сучасному бізнес-середовищі. Особливості реалізації стартапу як інноваційного проєкту. Реалізація стартапу як проєкту бізнесу. Управління стартапом за стадіями розвитку.

Історичні передумови появи стартапів. Особливості реалізації стартап проєктів в сфері інформаційних технологій і реальному секторі економіки. Теорія стартапів Стіва Бланка. Кращі історії створення стартапів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 2. Формування команди стартапу.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Особливості та етапи формування команди стартапу. Ролі та функції учасників команди стартапу. Розподіл часток між членами команди стартапу. Особливості функціонування стартап команди на етапах розроблення стартап-проекту.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 3. Бізнес-модель стартапу.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Сутність, види і особливості бізнес-моделей стартапів. Структура бізнес-моделі. Види бізнес-моделей: Canvas, Бланка-Дорфа, «трикутник захоплення», М. Джонсона. Відмінності бізнес-моделі від бізнес-плану. Вибір та побудова бізнес-моделі стартапу.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 4. Маркетинговий аналіз ринкових можливостей запуску стартап проєктів.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Особливості маркетингу стартапу. Методи оцінювання ринку стартапу. Управління взаємодією із споживачами стартапу. Реклама та просування продукту стартапу. Маркетингова стратегія та план маркетингу. Аналіз ринкових можливостей запуску стартап проєкту. Розроблення ринкової стратегії проєкту. Розроблення маркетингової програми стартап проєкту.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 3 годин.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Змістовний модуль 2. Методологія та інструментарій реалізації стартап проєктів.

Тема 5. Бізнес-план стартап проєкту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Підготовка резюме, опису проєкту та продукту стартапу. Представлення аналізу ринку в бізнес-плані. Складання виробничого та організаційного планів стартапу. Розроблення фінансової моделі стартапу. Особливості розробки бізнес-плану стартапу. Етапи розробки бізнес-плану стартапу. Ключові показники бізнес-плану. Структура бізнес-плану стартапу. Принципи написання успішного бізнес-плану.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 6. Правове підґрунтя реалізації стартап проєкту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Юридичний супровід стартапів в Україні. Етапи оформлення стартапу. Організаційно-правові форми реєстрації стартапів. Відмінності товариства з обмеженою відповідальністю та приватного підприємства. Закони України, що регулюють захист прав інтелектуальної власності та діяльність стартапів. Регулювання відносин між учасниками стартапу. Вибір системи оподаткування для стартапу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 7. Інвестиційне забезпечення стартап проєкту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Джерела інвестування стартапів. Оцінювання інвестиційної привабливості та вартості стартапів. Співпраця стартаперів з інвесторами. Участь інвестора у розвитку стартапу та його вихід. Форми і джерела фінансування інвестиційних проєктів. Етапи фінансування стартапів. Інвестиційні раунди. Венчурне фінансування стартапу. Проблеми формування венчурної індустрії в Україні.

Специфіка залучення бізнес-ангелів. Загальна характеристика джерела інвестування стартапів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 8. Екосистема стартапів як складова інноваційної екосистеми.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Загальна характеристика екосистеми стартап проєктів. Краудфандинг як форма інвестування стартап проєктів. Соціальний краудфандинг для розбудови України. Сучасний стан розвитку глобальної екосистеми стартапів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 9. Презентація стартап проєктів для інвесторів та вихід на ринок.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Зміст презентації для стартапу (пітч), історія виникнення. Алгоритм створення. Види пітчінгів, презентаційний пітч. Структура презентації. Створення переконливої презентації стартапу як окреме мистецтво.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 3 годин.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуальних завдань не передбачено навчальним планом.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Робота на практичних заняттях	0...5	3	0...15
Модульний контроль	0...25	1	0...25
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Робота на практичних заняттях	0...5	7	0...35
Модульний контроль	0...25	1	0...25
За семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Залік виставляється наприкінці семестру, якщо здобувач набрав за семестр 60 або більше балів. Здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та домашні завдання. Вміти самостійно давати характеристику капіталу підприємства, трудовим ресурсам, витратам, рентабельності.

Добре (75-89) – твердо мати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі лабораторні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90-100) – здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є.

Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням: <http://library.khai.edu>.

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію / Стів Бланк, Боб Дорф; пер. з англ. Наталія Валевська. Київ : Наш формат, 2019. 511 с.

2. Олет, Білл. 24 кроки до успішного стартапу. Дисципліноване підприємництво / Білл Олет; пер. з англ. Наталія Палій. Київ : Книголав, 2019. 286 с.

3. Харвил, Стивен Дж. Секреты лучших продавцов мира : 21 способ начать зарабатывать больше 1 миллиона долларов в год / Стивен Дж. Харвил; [пер. с англ. В. Ю. Сокова]. Київ : Бомбора™, 2019. 254 с.

4. Кремадес А. Мистецтво фандрейзингу : як приваблювати інвесторів, укладати угоди, та

інші речі, які необхідно знати підприємцю / Алехандро Еремадес ; [пер. з англ. А. Вакула]. Харків : Фабула, 2019. 206 с.

5. Лайонс Д. Крах. Моя невдача у стартап-бульбашці / Ден Лайонс; пер. з

англ. Олександра Асташова. Київ Наш формат, 2018. 286 с.

6. Войтко С. В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0 : підруч. для здобувачів ступеня магістра за техн. спец. / [відп. ред. О. А. Гавриш]. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського : Політехніка, 2019. 199 с.

Допоможня

7. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>

8. Закон України «Про власність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/697-12>

9. Закон України «Про підприємства в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/887-12>

10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

15. Інформаційні ресурси

<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4233>

<https://khai.edu.ua/education/fakultety-i-kafedry/fakultet-programnoi-inzhenerii-ta-biznesu/kafedra-publichnogo-upravlinnya-ta-pidpriemnictva-601/>.

<https://library.khai.edu/>.

ДОДАТОК

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузі знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології, 13 Механічна інженерія, 14 Електрична інженерія, 16 Хімічна інженерія та біоінженерія, 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації, 19 Архітектура та будівництво, 26 Цивільна безпека, 27 Транспорт, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 051 Економіка, 053 Психологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво та торгівля, 081 Право, 101 Екологія, 103 Науки про Землю, 113 Прикладна математика, 121 Інженерія програмного забезпечення, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 124 Системний аналіз, 125 Кібербезпека та захист інформації, 126 Інформаційні системи та технології, 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 142 Енергетичне машинобудування, 144 Теплоенергетика, 163 Біомедична інженерія, 172 Електронні комунікації та радіотехніка, 173 Авіоніка, 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка, 175 Інформаційно-вимірювальні технології, 176 Мікро- та наносистемна техніка, 193 Геодезія та землеустрій, 272 Авіаційний транспорт, 262 Правоохоронна діяльність, 274 Автомобільний транспорт, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Прикладна лінгвістика, Економіка підприємства, Психологія, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Право, Екологія та охорона навколишнього середовища, Космічний моніторинг Землі, Обчислювальний інтелект, Інженерія програмного забезпечення, Інформаційні технології проектування, Комп'ютеризація обробки інформації та управління, Інтелектуальні системи та технології, Комп'ютерні технології в біології та медицині, Комп'ютерні системи та мережі, Системне програмування, Системний аналіз і управління, Безпека інформаційних і комунікаційних систем, Інформаційні системи та технології підтримки віртуальних середовищ, Розподілені інформаційні системи, Штучний інтелект та інформаційні системи, Динаміка і міцність машин, Роботомеханічні системи і логістичні комплекси, Комп'ютерний інжиніринг, Проектування, виробництво та сертифікація авіаційної техніки, Авіаційні двигуни та енергетичні установки, Ракетно-космічна техніка, Інтелектуальні безпілотні транспортні засоби, Комп'ютерно-інтегроване управління в енергетиці, Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії, Газотурбінні установки і компресорні станції, Енергетичний менеджмент, Біомедична інженерія, Інформаційні мережі зв'язку, Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси, Системи автономної навігації та адаптивного управління літальних апаратів, Інженерія мобільних додатків, Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва, Інформаційно-вимірювальні технології, Інтелектуальні інформаційні вимірювальні системи, Якість, стандартизація та сертифікація, Мікро- та наносистемна техніка, Геоінформаційні системи і технології, Правоохоронна діяльність, Інтелектуальні транспортні системи, Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів, Автомобілі та автомобільне господарство, Публічне управління та адміністрування, Міжнародна економіка